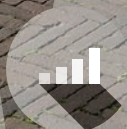

Quicksan Wet natuurbescherming

Wittenoordseweg 11 te Renswoude

In het kader van een bestemmingsplanwijziging

Het Laar 30d

6733BZ Wekerom

🌐 0318 655 626

✉ info@deslijpkruik.nl

🌐 www.deslijpkruik.nl

Colofon

Titel	Ecologische quickscan Wittenoordseweg 11 te Renswoude
Betreft	Quickscan Wet natuurbescherming
Locatie	Wittenoordseweg 11 3927CE Renswoude
Auteur	K. Wegerif, ecooloog
Contactpersoon	Dhr. J. Mossink ecooloog mossink@deslijpkruik.nl 0683222610
Opdrachtgever	Alfa Accountants en Adviseurs dhr. Bert Lowijs blowijs@alfa.nl
Datum	6-04-2021
Status	Versie 1.0
Projectcode	21ALF01 Wittenoordseweg 11 Renswoude

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel	
1.2	Beschrijving locatie en ingreep	
1.3	Opzet onderzoek	
1.4	Kwaliteitsborg	
2	Resultaten en effecten beschermde flora en fauna	7
2.1	Vaatplanten	
2.2	Vogels	
2.3	Vleermuizen	
2.4	Grondgebonden zoogdieren	
2.5	Vissen	
2.6	Amfibieën	
2.7	Overige soorten	
3	Gebiedsbescherming	13
3.1	Natura 2000	
3.2	Natuurnetwerk Nederland	
4	Conclusies	15
4.1	Overzicht van de bevindingen	
4.2	Conclusies en aanbevelingen	
	Bijlagen	18
	Bijlage A Wettelijk Kader	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van Alfa Accountants en Adviseurs voerde adviesbureau De Slijpkruik Ecologie een ecologische quickscan uit aan de Wittenoordseweg 11 te Renswoude. Op het perceel ter plaatse vindt een bestemmingsplanwijziging plaats. De ingreep is getoetst aan de Wet natuurbescherming, onderdelen 'soortenbescherming' en 'gebiedsbescherming'. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige inschatting wordt gemaakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Er is geen sprake van kap van bomenrijen bestaande uit meer dan 20 bomen of houtopstanden groter dan in totaal 10 are. Van de kapwerkzaamheden hoeft daarom geen melding gedaan te worden bij de provincie. De quickscan betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of tot een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Naast de soortbescherming is een beoordeling gemaakt van de gebiedsbescherming. In dat kader is een inschatting gemaakt van de mogelijke ecologische gevolgen van de voorgenomen ingreep ten aanzien van Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

Het plangebied is gelegen aan de Wittenoordseweg 11 te Renswoude (afbeelding 1.1) Het plangebied is gelegen in het buitengebied ten noorden van Renswoude (afbeelding 1.2). Het onderzoeksgebied heeft een oppervlakte van ca. 15.000 m². Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 2.800 m². De initiatiefnemer heeft in het verleden ten noorden van zijn woning verharding aangelegd op gronden met bestemming 'natuur'. De gemeente is bereid om mee te werken aan een herziening van het bestemmingsplan om de gronden met bestemming 'natuur' de bestemming 'wonen' toe te wijzen. Het onverharde gedeelte met bestemming 'wonen' ten westen van de woning, krijgt dan bestemming 'natuur' waardoor netto het aantal vierkante meters met bestemming 'natuur' en 'wonen' gelijk blijft. Er worden geen bomen gekapt, begroeiing verwijderd en gebouwen gesloopt. In principe blijft de huidige situatie gelijk. De initiatiefnemer is wel voornemens om een poel aan te leggen in het gedeelte waar de nieuwe bestemming 'natuur' voorzien is.

Alle ingrepen vallen onder de noemer "ruimtelijke ontwikkeling en inrichting".

1.3 Opzet onderzoek

De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, websites etc.), een veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies. De locatie is op 1 april 2021 bezocht door K. Wegerif, ecooloog van adviesbureau De Slijpkruik. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op de aanwezigheid van beschermde vaatplanten, mogelijkheden voor rugstreeppadden en het daadwerkelijk voorkomen van beschermde soorten. Het locatiebezoek is onder zonnige omstandigheden uitgevoerd bij een temperatuur van 12 °C en matige wind, N 3 bft.

1.4 Kwaliteitsborging

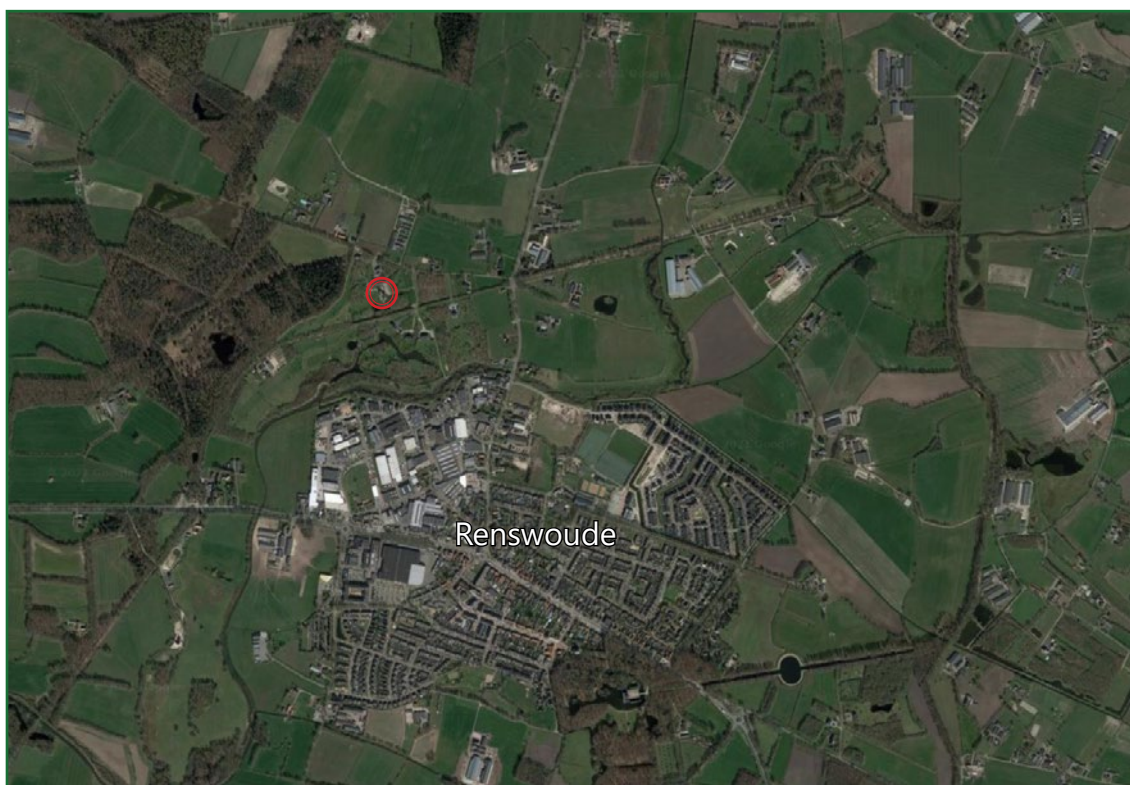
Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. De Slijpkruik is kandidaat-lid van en hanteert de richtlijnen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB), soortinventarisatieprotocollen van het NGB en/of richtlijnen kennisdocumenten van BIJ12. Toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen met gemeenten, provincies en collega-onderzoekers vindt plaats op regelmatige basis.

Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren is niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quickscan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en –beheer. Ook dient er rekening te worden gehouden met de veranderingen in wet- en regelgeving. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Afb. 1.1: Luchtfoto van het plangebied met geel kader het deel met bestemming 'natuur' dat wordt omgezet naar 'wonen'. Met groen kader het deel dat hedendaags is aangemerkt als 'wonen' en bestemming 'natuur' krijgt. Bron ondergrond: GoogleMaps

Afb. 1.2: Kaart met de globale ligging van de onderzoekslocatie (rode cirkel) ten opzichte van Renswoude. Het plangebied is gelegen in buitengebied ten noorden van Renswoude. Bron ondergrond: GoogleMaps

2 Quicksan soortbescherming

2.1 Vaatplanten

Binnen het plangebied zijn geen bijzondere of beschermde vaatplanten aangetroffen. Ook zijn binnen de NDFF geen waarnemingen bekend van beschermde of bijzondere vaatplanten in en rondom het plangebied. Het noordelijke deelgebied (hedendaags bestemming natuur) is geheel verhard waardoor het plangebied ongeschikt is voor beschermde vaatplanten om zich te vestigen. Het westelijke deelgebied (hedendaags bestemming natuur) bestaat uit intensief beheerd gazongras, oever en deels opgaande begroeiing met hoog gras.

De begroeiing binnen het plangebied bestaat uit een afwisseling van grassen en kruiden. Het gaat uitsluitend om (zeer) algemene soorten zoals pitrus, pijpenstrootje en algemene grassen. Het plangebied is verhard, te voedselrijk en te sterk beheerd en daarom ongeschikt voor beschermde of bijzondere flora, bovendien komen er volgens verspreidingsgegevens (NDFF, floron en dergelijke) geen beschermde soorten voor.

Effect

Binnen het plangebied komen geen beschermde vaatplanten voor en deze worden ook niet verwacht. Een negatief effect op beschermde plantensoorten is uitgesloten.

2.2 Broedvogels

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen, maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing, soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode gebruikt wordt. Ook andere onderdelen van de leefomgeving van belang voor het functioneren van een jaarrond beschermde nestplaats zijn beschermd. Denk hierbij aan jachtgebied van uilen en roofvogels of schuil- en slaapplekken van huismussen in struiken. Van de overige inheemse vogelsoorten is het nest beschermd zolang dit voor voortplantingsdoeleinden in gebruik is.

In de NDFF zijn uit de omgeving enkele waarnemingen bekend van soorten met jaarrond beschermde nesten. De waargenomen soorten betreffen; groene specht en grote bonte specht. Daarnaast geeft de bewoner aan dat de uilenkast op het erf bewoond is door een bosuil. De bewoners hebben meerdere malen de uil gezien. De uilenkast staan in het westelijke deel van het erf. Ook zijn er twee ooievaarspalen aanwezig op het erf. Ten tijde van het veldbezoek werd een paar ooievaars waargenomen in één van de nesten.

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Het noordelijke deelgebied is ongeschikt om te dienen als vaste rust- en verblijfplaats voor soorten met jaarrond beschermde nesten. Door het ontbreken van bebouwing en geschikte bomen binnen het plangebied is het voorkomen van jaarrond beschermde vast rust- en verblijfplaatsen binnen het plangebied uitgesloten. Daarnaast is het plangebied met zekerheid geen essentieel onderdeel van het leefgebied van vogels met jaarrond beschermde nesten.

Het westelijke plangebied is door zowel de bosuil als de ooievaar in gebruik als vaste rust- en verblijfplaats. De uilenkast ter plaatse en de ooievaarspaal zijn in gebruik door de bosuil en ooievaar. Het plangebied verandert echter niet wezenlijk. Alleen de bestemming wordt verandert waardoor het plangebied geschikt blijft als vaste rust- en verblijfplaats voor de soorten. Wél wordt er in het westelijke plangebied een poel aangelegd. De aanleg van de poel in dit westelijke deelgebied kan zorgen voor verstoring op vast rust- en verblijfplaatsen van de bosuil en ooievaar. De verstoring

is echter tijdelijk, alleen in de aanlegfase van de poel. Het is daarom noodzakelijk om de aanleg van de poel uit te voeren buiten de kwetsbare periode (broedseizoen) van de bosuil en ooievaar om negatieve te voorkomen. Wanneer de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd en de nestkasten en palen behouden blijven, blijft het plangebied geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor de bosuil en ooievaar.

Verblijfplaatsen van overige vogels met jaarrond beschermde nesten zijn uitgesloten door het ontbreken van geschikte verblijfplaatsen zoals bebouwing of bomen met holtes en het ontbreken van horsten of nesten binnen het plangebied. De torenvalk kast ter plaatse is niet in gebruik en blijft behouden. Het plangebied is gezien zijn kleine oppervlakte en huidige uitstraling ook zeker geen essentieel leefgebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten zoals jachtgebieden voor de buizerd. Negatieve effecten voor de soorten anders dan ooievaar en bosuil zijn dan ook uitgesloten.

Overige broedvogels

De bomen op en rondom de deelgebieden zijn geschikte broedlocatie voor algemene broedvogels, zoals koolmees, pimpelmees, roodborst, winterkoning of houtduif. Ook is de poel geschikt als broedlocatie voor algemene watervogels, zoals meerkoet of wilde eend. Er zijn ook veel nestkasten aanwezig binnen het plangebied. Tijdens het veldbezoek werden de volgende soorten waargenomen: koolmees, houtduif, meerkoet, pimpelmees en spreeuw. De plangebieden blijven behouden. Alleen de bestemming zal wijzigen waardoor het plangebied geschikt blijft als broedlocatie voor algemene broedvogels.

Wél kunnen de werkzaamheden (aanleggen poel) in het westelijke deelgebied leiden tot verstoring van broedgevallen met het permanent verlaten van ouders van het nest tot gevolg. Negatieve effecten op broedvogels zijn te voorkomen door met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen. Tijdens de het broedseizoen kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd nadat kort voor het uitvoeren van de werkzaamheden een ecologische deskundige een broedvogelcheck heeft uitgevoerd en heeft bepaald dat binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden geen broedgevallen aanwezig zijn. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Indicatief wordt vaak de periode half maart - half augustus gehanteerd omdat in deze periode de kans op broedgevallen het grootst is maar eerdere of latere broedgevallen van met name houtduif kunnen voorkomen. Van de te verwachten broedvogels is het nest alleen beschermd in de periode dat het voor de voortplanting gebruikt wordt, ofwel vanaf de nestbouw totdat de jongen het nest permanent verlaten hebben.

Effect

De bestemmingsplanwijziging heeft geen blijvend negatief effect op vogels met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen doordat het plangebied niet wezenlijk verandert en de aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen behouden blijven. Wél kan het realiseren van de poel een negatief effect hebben op de broedgevallen van de bosuil en ooievaar (vogels met jaarrond beschermde nesten) door de uitvoering van graafwerkzaamheden worden mogelijk broedgevallen van de soorten verstoord. Het is noodzakelijk om deze werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Ook kunnen negatieve effecten zich voordoen op algemene broedvogels die mogelijk aanwezig zijn op en rondom het plangebied door de graafwerkzaamheden. Door de werkzaamheden kunnen broedvogels hun nest definitief verlaten, dit leidt tot een verbodsbepaling zoals genoemd in artikel 3.1, lid 4 van de Wet natuurbescherming. Het is noodzakelijk om de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen of om vlak voor de werkzaamheden een broedvogelcheck uit te laten voeren door een ecologisch deskundige om aan te tonen dat broedgevallen niet aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het wijzigen van de bestemming zelf heeft geen negatief effect op broedvogels doordat het plangebied niet verandert.

2.3 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop en renovatie zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd.

Uit de omgeving van het plangebied zijn vanuit de NDFF geen waarnemingen bekend van vleermuizen. Op basis van expert judgement worden wel de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en tweekleurige vleermuis verwacht.

Verblijfplaatsen vleermuizen

Door het ontbreken van gebouwen waarin vleermuizen kunnen verblijven is aanwezigheid van vaste, jaarrond beschermde rust- en voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen binnen het plangebied uitgesloten. De bomen binnen het plangebied bevatten geen holtes of scheuren die geschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is daarom uitgesloten.

Effect

Door het ontbreken van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn negatieve effecten op deze beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen uitgesloten.

Foerageergebied en vliegroutes vleermuizen

Het plangebied, en met name het westelijke gedeelte, is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het plangebied kan onderdeel zijn van een foerageergebied van vleermuizen. Dit foerageergebied is echter niet van essentieel belang. Het betreft een klein oppervlakte en er zijn bovendien in de omgeving genoeg alternatieven die kunnen dienen als foerageergebied voor vleermuizen. De bomen binnen het plangebied zijn met zekerheid geen onderdeel van een vliegroute van vleermuizen waarlangs zij zich kunnen verplaatsen tussen verblijfplaatsen en jachtgebieden. De bomen zijn namelijk geen onderdeel van lijnvormige beplanting die vleermuizen gebruiken om zich te verplaatsen tussen jachtgebieden en verblijfplaatsen. Daarnaast blijven de bomen behouden waardoor het plangebied geschikt blijft als foerageergebied. Een direct negatief effect wordt derhalve niet verwacht. Het plangebied verandert ook niet, alleen de bestemmingen worden gewijzigd. Integendeel door een poel te realiseren in de huidige bestemming 'wonen' wordt het plangebied geschikter als foerageergebied.

Tijdens de aanleg van de poel kunnen indirecte negatieve effecten op het niet-essentieel foerageergebied optreden door lichtverstoring. Negatieve effecten kunnen zich voordoen wanneer tijdens de werkzaamheden gebruik wordt gemaakt van bouwlampen tussen zonsondergang en zonsopkomst. Daarnaast kan lichtverstoring zich voordoen tijdens de nieuwe situatie. Het is van belang om lichtverstoring op foeragerende en passerende vleermuizen te voorkomen. Door een toename van verlichting raken vleermuizen gedesoriënteerd en vinden hun weg niet terug naar hun verblijfplaatsen. Vanuit de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming) dient een toename van verlichting voorkomen te worden tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie. Het voorkomen van lichtverstoring kan door zowel tijdens de realisatiefase als de gebruiksfase uitstraling van eventuele bouwlampen en buitenverlichting te voorkomen. Gebruik zo nodig afschermende armaturen, beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter, gebruik eventueel vleermuisvriendelijke verlichting (zogehete 'batlampen') en plaats niet meer verlichting dan nodig. De actieve periode van vleermuizen loopt globaal van april t/m november, waarbij ze tussen zonsondergang en zonsopkomst daadwerkelijk vliegen en gevoelig zijn voor verstoring.

Ten alle tijden mag de verlichting niet gericht zijn op de boomkronen.

Effect

De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op vaste vliegroutes of essentieel foerageergebied van vleermuizen. Voorkom vanuit de zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming lichtverstoring op het niet essentieel foerageergebied tijdens de aanleg- en gebruiksfase. Zorg dat ten alle tijde geen verlichting gericht is op de boomkronen. Nader onderzoek en/of het aanvragen van een ontheffing zijn niet aan de orde wanneer lichtverstoring voorkomen wordt.

2.4 Grondgebonden zoogdieren

Onder "grondgebonden zoogdieren" worden hier bedoeld alle zoogdieren met uitzondering van vleermuizen. Dit zijn knaagdieren, haasachtigen, insecteneters en marters. In de omgeving komen diverse grondgebonden zoogdieren voor. In de omgeving van het plangebied zijn een aantal waarnemingen bekend van beschermde grondgebonden zoogdieren, namelijk: das, haas, konijn, en ree.

Binnen het noordelijke deelgebied zijn vaste, jaarrond beschermde rust- en voortplantingsplaatsen van grondgebonden zoogdiersoorten uitgesloten. Bebouwing, houtwallen, geschikte ruigtes en rommelhoekjes ontbreken binnen het plangebied. Voor de egel en eekhoorn is het deelgebied ongeschikt als leefgebied en ontbreken geschikte verblijfplaatsen of foerageergebieden. De soorten kunnen incidenteel het plangebied aan doen om zich te verplaatsen tussen leefgebieden.

Het westelijke deelgebied is geschikt voor de egel als vaste rust- en verblijfplaats. Er zijn enkele takkenrillen aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats voor de soort. Ook kunnen deze takkenrillen verblijfplaatsen zijn voor kleine marterachtigen. Echter wordt de kans dat deze aanwezig zijn klein geacht aangezien de aanwezigheid van de bosuil en andere recreatie vogels. Daarnaast blijft het deelgebied met de aanwezige takkenrillen behouden en verandert deze niet.

Voor de steenmarter is het gehele plangebied ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats. Daarnaast is het plangebied in beperkte mate geschikt als foerageergebied. Het plangebied is met zekerheid geen onderdeel van een essentieel foerageergebied voor de marterachtigen. Naast de egel kan ook de haas incidenteel het plangebied aandoen. Daarnaast zijn algemene kleine soorten zoals veldmuis, bosmuis, huisspitsmuis en konijn te verwachten. Van konijn werden geen holen aangetroffen. De andere soorten planten zich mogelijk wel voort binnen de het plangebied. Voor de te verwachten soorten geldt een provinciale vrijstelling van de ontheffingsplicht voor het overtreden van verbodsbepalingen in geval van ruimtelijke ingrepen.

Effect

De bestemmingsplanwijziging leidt niet tot negatieve effecten op zoogdieren. De voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot negatieve effecten op algemene kleine zoogdiersoorten waarvoor een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen geldt. Effecten op beschermde, niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten zijn uitgesloten. Het uitvoeren van nader onderzoek is voor wat betreft zoogdieren niet nodig.

2.5 Vissen

In het westelijke deel van het plangebied is een poel aanwezig. In deze poel komen mogelijk vissen voor. Deze poel blijft echter behouden. De voorgenomen activiteiten beperken zich tot het wijzigen van een bestemming en het aanleggen van een nieuwe poel. Daarnaast worden ook geen beschermde vissen verwacht, de poel voldoet niet aan de eisen die beschermde vissen stellen aan hun omgeving. Negatieve effecten op vissen worden niet verwacht doordat geschikt habitat voor vissen ongemoeid blijft.

Effect

De bestemmingsplanwijziging en de werkzaamheden hebben geen betrekking op werkzaamheden aan oppervlakte water. Nader onderzoek naar effecten op beschermde vissoorten is daarom niet aan de orde.

2.6 Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad waargenomen. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. De zuidwestelijke poel kan onderdeel zijn van voortplantingswater voor algemene amfibiesoorten. Ook is het westelijke plangebied geschikt als landhabitat voor algemene amfibiesoorten, het noordelijke deel is ongeschikt als landhabitat. De poel blijft ongemoeid en dus geschikt als voortplantingswater voor amfibieën. Daarnaast blijft het westelijke deel geschikt als landhabitat voor de soorten. Een tijdelijk effect zal zich voordoen door de graafwerkzaamheden. Echter is dit oppervlakte beperkt en zijn er genoeg alternatieven voorhanden. Daarnaast geldt voor de mogelijk aanwezige soorten een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Effect

Negatieve effecten op beschermde soorten amfibieën treden niet op, met mogelijke uitzondering van enkele zeer algemene amfibieënsoorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Het doen van nader onderzoek naar amfibieën is niet nodig.

2.7 Overige soortgroepen (reptielen & ongewervelden)

In de omgeving is een waarneming bekend van de levendbarende hagedis uit 2018 op 200 meter in zuidelijke richting. Het plangebied vervult geen geschikt leefgebied voor deze soort door het ontbreken van heidevegetatie en open vlaktes. Ook voor overige soorten is het plangebied ongeschikt als leefgebied door het ontbreken van specifieke eisen die beschermde reptielen stellen aan hun habitat.

Er zijn geen waarnemingen van beschermde ongewervelden uit het plangebied bekend. Het plangebied is ongeschikt voor beschermde, veeleisende soorten ongewervelden. Het plangebied voldoet niet aan de voorwaarden waaraan potentieel leefgebied van beschermde ongewervelden (libellen, kevers, weekdieren) moet voldoen, waardoor aanwezigheid van dergelijke soorten is uitgesloten.

Effect

De ontwikkelingen leiden niet tot negatieve effecten op reptielen of beschermde soorten ongewervelden. Nader onderzoek naar deze soortgroepen is niet nodig.

Afb. 2.1: Westelijk deelgebied dat hedendaags bestemming 'wonen' heeft. De bestemming wordt 'natuur' en er wordt op deze locatie een poel gerealiseerd. Het deelgebied bestaat uit intensief beheerd gras en opgaande gegroeiing met ruig gras.

Afb. 2.2: Het noordelijk deel dat bestemming 'natuur' heeft, dit wordt omgevormd naar 'wonen'. Het deelgebied bestaat volledig uit verhardig. Het plangebied is niet van waarde voor flora en fauna.

Afb. 2.3: Het ooieveersnest ter plaatse is in gebruik door ooievaars als vaste rust- en verblijfplaats. De bestemmingsplanwijziging heeft geen invloed op deze verblijfplaats. De aanleg van de poel mogelijk wel indien het wordt uitgevoerd in het broedseizoen.

Afb. 2.4: De aanwezige uilenkast ter plaatse is in gebruik als vaste rust- en verblijfplaats door bosuilen. De aanleg van de poel in het broedseizoen kan verstorend werken op de soorten. De bestemmingsplanwijziging heeft geen effect op de soort.

Afb. 2.5: De takkenrillen zijn mogelijk verblijfplaatsen van de egel. Deze takkenrillen blijven echter behouden.

Afb. 2.6: De bomen en omliggende nestkasten worden vrijwel zeker gebruikt als nestlocatie door algemene broedvogels. De aanleg van de poel kan verstorend werken op broedvogels.

3 Gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming maakt onderscheidt tussen soort- en gebiedsbescherming. Bij het onderdeel 'gebiedsbescherming' wordt de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en overige onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland en de beoordeling of er van het voornemen een (in)directe effect uitgaat behandeld. Is er sprake van een mogelijk negatief effect, dan is planaanpassing en/of nader onderzoek nodig.

3.1 Natura 2000-gebied

De planlocatie ligt op ruim ca. 6,5 kilometer van het Natura 2000-gebied 'Veluwe'. Er wordt niet verwacht dat de voorgenomen activiteiten van invloed zijn op de doelstellingen of de habitatdoelsoorten van het Natura 2000-gebied. De onderzoekslocatie ligt te ver van het natuurgebied, er zijn geen landschappelijke verbindingen aanwezig en de voorgenomen activiteiten zijn klein. Er is daarom geen vervolgonderzoek noodzakelijk.

De bestemmingsplanwijziging heeft geen verandering van stikstofdepositie van het plangebied als gevolg. Het plangebied blijft gelijk, alleen de bestemmingen worden verandert. Het natuurlijke deel wordt als 'natuur' bestempelt waarbij een soortgelijk stuk maar dan verhard als 'wonen' wordt aangewezen. De aanleg van de poel kan wel zorgen voor een verandering van stikstofdepositie van het gebied. Stikstofgevoelige habitattypen liggen op circa 6500 meter van het plangebied. Gezien de kleine ingreep, het feit dat de mogelijke tijdelijke toename van stikstofuitstoot relatief zeer gering is en in combinatie met de grote afstand tot stikstofgevoelige habitattypen is het uitgesloten dat het ontwikkelen van de poel leidt tot een toename in stikstofdepositie (ofwel > 0,005 mol/hectare/jaar) op stikstofgevoelige habitattypen. Er is derhalve geen vergunning nodig voor het aspect stikstof.

Effect

De voorgenomen activiteiten leiden niet tot negatieve effecten op Natura 2000-gebieden. Het uitvoeren van nader onderzoek en het aanvragen van een vergunning voor het onderdeel gebiedsbescherming zijn niet aan de orde.

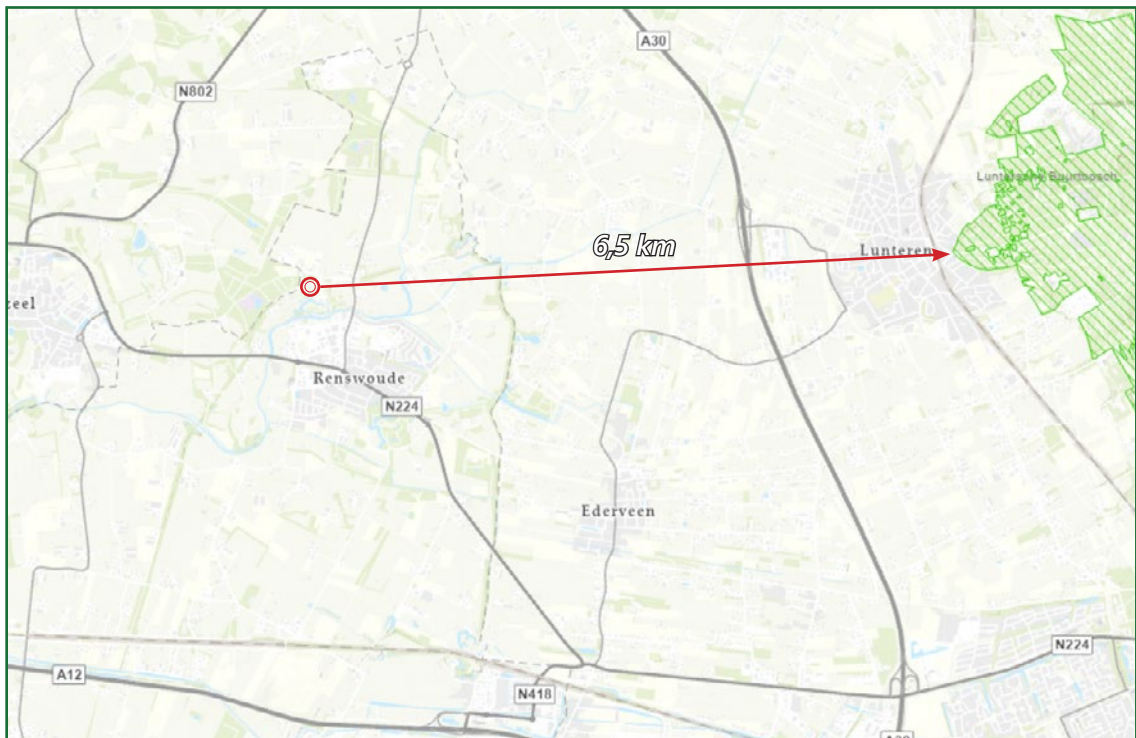
3.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie ligt buiten de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland. Wel grenst het plangebied aan alle zijdes aan het Natuurnetwerk Nederland. Het plangebied verandert niet wezenlijk meer in de toekomst, op de aanleg van een poel na. De bestemmingsplanwijziging zal het plangebied ten goede doen doordat het meer natuurlijke deel als 'natuur' wordt aangewezen. Het westelijke deel dat aangewezen wordt als 'natuur' grenst aan het Natuurnetwerk Nederland. Door het aanwijzen als natuur en het aanleggen van de poel wordt een meerwaarde geleverd aan het Natuurnetwerk Nederland door oppervlakte vergroting en de aanleg van natuurelementen (poel). De bestemmingsplanwijziging en daarbij de aanleg van de poel heeft derhalve een positief effect op de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van het Natuurnetwerk Nederland. Ook worden er geen tijdelijke negatieve effecten verwacht aangezien de ingreep van kleine aard is. Wél is het van belang om de poel aan te leggen in de juiste periode, buiten het broedseizoen om ook negatieve effecten op het Natuurnetwerk Nederland te voorkomen. De bestemmingsplanwijziging zelf heeft met zekerheid geen negatieve effecten omdat de uitstralingen niet zullen wijzigen van de deelgebieden.

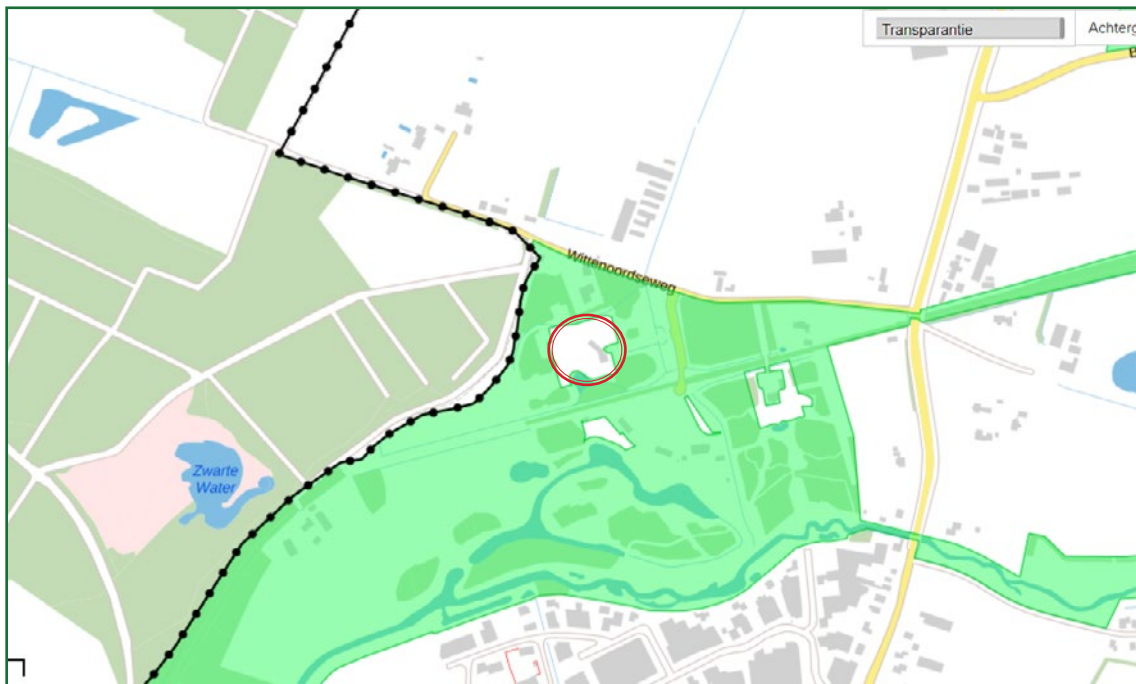
Effect

Er treedt door de voorgenomen ingreep geen negatief effect op de overige onderdelen van het NNN. De beschermde natuurdoelstellingen zijn niet van toepassing op het onderzoeksgebied. Integendeel de voorgenomen activiteit zal een positief effect hebben op de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen van het Natuurnetwerk Nederland.

Afb. 3.1: ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het Natura2000-gebied 'Veluwe'. De kortste afstand tot het Natura2000-gebied bedraagt ongeveer 6,5 km. Bron: <https://geoportaal.gelderland.nl/>

Afb. 3.2: De ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland (donker-groen). Het plangebied grenst aan alle zijde aan het Natuurnetwerk Nederland. Bron: <https://webkaart.provincie-utrecht.nl/>

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Overzicht van de bevindingen

De bestemmingsplanwijziging leidt niet tot overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde rust- en voortplantingsplaatsen en niet-vrijgestelde overige soorten. De realisatie van de poel kan leiden tot het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen van de bosuil en ooievaar. Door de werkzaamheden kunnen broedgevallen van de soorten verstoord worden. Het is daarom noodzakelijk om de werkzaamheden voor de realisatie van de poel uit te voeren buiten het broedseizoen. Daarnaast is het noodzakelijk dat negatieve effecten door lichtverstoring tijdens de realisatiefase op niet-essentieel foerageergebied van vleermuizen langs de begroeiing voorkomen wordt. Ook zijn door de realisatie van de poel effecten op algemene broedvogels mogelijk, deze dienen voorkomen te worden door werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten.

Soortbescherming	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Flora - beschermde soorten	nee	geen	geen
Vleermuizen - verblijfplaatsen	nee	geen	geen
Vleermuizen - vliegroutes	nee	geen	geen
Vleermuizen - essentieel foerageergebied	nee	geen	geen
Vleermuizen - lichtverstoring	mogelijk	mogelijk	zie 4.2.1
Zoogdieren - gebouwbewonend	nee	geen	geen
Zoogdieren - grond-/boombewonend	mogelijk	geen	geen
Zoogdieren - vrijgestelde soorten	zeker	mogelijk	zorgplicht
Vogels - jaarrond beschermde nesten	zeker	mogelijk	zie 4.2.1
Vogels - algemene broedvogels	mogelijk	mogelijk	zie 4.2.1
Amfibieën - vrijgestelde soorten	mogelijk	geen	zorgplicht
Overige beschermde soorten	nee	geen	geen
Gebiedsbescherming	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Natura 2000 - doelsoorten/habitattypen	nee	geen	geen
Natura2000 - stikstof	n.v.t	nee	geen
NNN en GO	nabij	geen	geen

4.2 Conclusies en aanbevelingen

4.2.1 Soortenbescherming

Vleermuizen - vliegroutes en foerageergebied

- De begroeiing binnen het plangebied kunnen onderdeel zijn van een niet essentieel foerageergebied van vleermuizen. Voorkom lichtverstoring op grond van de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming van potentieel foerageergebied rond de bomen binnen het plangebied. Nader onderzoek en/of het aanvragen van een ontheffing zijn niet aan de orde wanneer lichtverstoring voorkomen wordt. Negatieve effecten zijn te voorkomen door tijdens de aanleg van de poel uitstraling van eventuele bouwlampen, buitenverlichting en straatverlichting richting opgaande begroeiing te voorkomen. Gebruik bijvoorbeeld afschermende armaturen, beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter, gebruik 'batlampen' en plaats niet meer verlichting dan nodig. Ten alle tijden mag de verlichting niet gericht zijn op de boomkronen.

Vogels - jaarrond beschermde nesten

- Binnen het plangebied komen de jaarrond beschermde nesten van de bosuil en ooievaar voor. De jaarrond beschermde nesten binnen het plangebied blijven behouden. De bestemmingsplanwijziging heeft geen effect op deze jaarrond beschermde nesten;
- De realisatie van de poel binnen de toekomstige 'natuur' bestemming kan leiden tot het verstoren van de jaarrond beschermde nesten van bosuil en ooievaar. Dit leidt tot een overtreding van een verbodsbepaling zoals genoemd in artikel 3.1, lid 4 van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve noodzakelijk om de werkzaamheden voor de realisatie van de poel uit te voeren buiten het broedseizoen om verstoring op vogels met jaarrond beschermde nesten te voorkomen.

Vogels - algemene broedvogels

- De bestemmingsplanwijziging heeft geen negatieve effecten voor algemene broedvogels. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden voor de poel kunnen nesten van algemene broedvogels verstoord worden. Voer werkzaamheden die kunnen leiden tot het verstoren van nesten buiten het broedseizoen uit. Het broedseizoen is geen vaste periode maar voor de meeste soorten is de periode half maart - half augustus een goede indicatie. Bezette nesten zijn altijd beschermd, ongeacht de soort of periode.

Overige soorten

- Nader onderzoek naar overige beschermde soorten is niet aan de orde. Effecten op beschermde, niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, ongewervelden en vaatplanten zijn niet aan de orde. Houdt wel rekening met de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming die geldt voor alle dieren, beschermd of niet.

t.a.v. zorgplicht en calamiteiten

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt de 'Algemene zorgplicht', artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Met name geldt dit voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden en dat er 'met zorg voor de natuur' gewerkt dient te worden.
- Worden er tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten aangetroffen, leg dan het werk tijdelijk stil en neem contact op een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

4.2.2 Gebiedsbescherming

- De plannen leiden gezien de aard van het project en de afstand van het plangebied tot Natura2000-gebieden en Groene Contour niet tot effecten op doelstellingen van beschermde natuurgebieden.
- Het plangebied is omringd door het Natuurnetwerk Nederland. Er treedt door de voorgenomen ingreep geen negatief effect op het NNN. De beschermde natuurdoelstellingen zijn niet van toepassing op het onderzoeksgebied. Integendeel de voorgenomen activiteit zal een positief effect hebben op de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen van het NNN.

- Gezien de kleine ingreep, de tijdelijke uitstoot en de grote afstand tot stikstofgevoelige habitattypen is het uitvoeren van een stikstofberekening in de online rekentool AERIUS niet nodig. De werkzaamheden en ontwikkelingen leiden met zekerheid niet tot een toename in stikstofdepositie hoger dan 0,00 mol/ha/jr op stikstofgevoelige habitattypen. Er zijn geen vervolgstappen nodig ten aanzien van het onderdeel gebiedsbescherming uit de Wet natuurbescherming.

Bijlage

Bijlage A Wettelijk Kader

Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming was voorheen geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor houtopstanden gold de Boswet. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden die de bovenstaande wetten vervangt. Wat betreft gebiedsbescherming is er weinig veranderd. Op het gebied van soortenbescherming hebben zich diverse wijzigingen voorgedaan. Zo zijn veel planten en vissen onder de nieuwe wet niet meer beschermd, terwijl een aantal zeldzame dagvlinders en libellen juist zijn toegevoegd. Verder is het bevoegd gezag in de meeste gevallen GS van de provincie, waar dat eerder de RVO was. De provincies hebben meer zeggenschap over het beleid, wat zich vooral uit in het feit dat er verschillen zijn in de vrijstellingslijsten van soorten waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting of bestendig beheer en onderhoud vrijstelling geldt. Meer informatie over de Wet natuurbescherming is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming was voorheen opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 en heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden in Nederland als doel. Daartoe zijn gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Beschermde Natuurmonumenten vervallen onder de Wet natuurbescherming omdat deze vrijwel geheel samenvallen met **Natura 2000-gebieden**. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De hierboven genoemde gebieden kunnen overlappen. Activiteiten die een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief effect hebben binnen het gebied, zoals een toename van stikstofemissie en -depositie met mogelijke gevolgen voor stikstofgevoelige habitattypen. Voor activiteiten is een vergunning mogelijk. Een vergunning wordt pas afgegeven wanneer een zogenaamde 'habitattoets' is doorlopen. Hieruit moet blijken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Het **Natuurnetwerk Nederland (NNN)** en de **Groene Contour (GC)** komt voort uit het herdefiniëren van de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) door de provincies. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Binnen de **GC** is ruimte voor ontwikkeling maar dient hierbij een aantoonbare bijdrage te worden geleverd aan de ontwikkelingsdoelen. In het **NNN** is sprake van een natuurbestemming. Binnen het **NNN** zijn ruimtelijke ontwikkelingen slechts mogelijk wanneer deze van groot algemeen of provinciaal belang zijn én er geen reële alternatieven zijn. Er geldt dan wel een compensatieverplichting om negatieve effecten teniet te doen. De begrenzing en doelstellingen van **NNN** worden door de provincie vastgesteld en is in verwerkt in de omgevingsvisie en -verordening.

Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage A behorend bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid

Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Wet natuurbescherming nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.

